

Eva Steen Christensen i en Vejen-kontekst

Af museumsleder Teresa Nielsen, oktober 2010

ESC står der øverst til venstre på computerens tastatur. De samme initialer dækker over den alsidige billedhugger Eva Steen Christensen, der er født i 1969. Som ESC-knappen er en flugtvej ud af computerens verden, byder Eva Steen Christensens skulpturer og andre værker på flugtveje ud af hverdagens trummerum – og i stedet ind i kunstens verden.

Fra den 1. december 2010 til den 1. maj 2011 vises på Vejen Kunstmuseum Eva Steen Christensens første separatudstilling, og der bliver for alvor mulighed for at flygte ind i - eller rettere: fordybe sig i - et bredt udvalg af hendes værker.

Udstillingen afholdes i anledning af, at Eva Steen Christensen tildeles det legat, der er knyttet til Vejen Kunstmuseum, *Valdemar Petersen og hustru Esther Moesmann Petersens Legat*. Det er nærliggende, at det gives til en billedhugger, da museet er opstået som hjem, værksted og museum for en af landets markante billedhuggere, Niels Hansen Jacobsen (1861-1941). Eva Steen Christensens udstilling bliver således én i rækken af dem, der giver et bud på, hvad en billedhugger som Hansen Jacobsen måske ville have lavet, hvis han havde levet i dag.

En øjenåbnende formidler af kunstnerens verden

Med et enkelt, markant værk, *Flowers of Discovery*, har kunstneren allerede længe været en del af museets hverdag. Det blev til i forbindelse med museets 2007 december-udstilling - mere om det senere i teksten.

Da museet i 2009 gennemførte tredje fase af formidlingsprojektet *Kunstnermøder*, var det Eva Steen Christensen, der sammen med Esben Klemann, René Schmidt, Marianne Jørgensen og Sophus Ejler Jepsen var med til at åbne de halvstore teenageres øjne for den moderne kunsts verden og muligheder. På helt enestående vis fik hun sænket deres parader og kom direkte igennem til dem med "nøgler" til deres individuelle oplevelser af museets kunstværker. Eva Steen Christensens helt uventede greb bestod i at få eleverne til at opleve tingene "på vrangen" for derigennem også at opleve struktur. Klasserne blev af Sophus Ejler Jepsen budt velkommen ved hoveddøren, men ført bagom museet. I en sidegade stod en solid stige, der i 1. sals højde førte dem ind i museet gennem et stort vindue til *Publikumsrummet*. Der tog Eva Steen Christensen imod eleverne, der var lidt fortumlede over den helt utraditionelle entre. Det helt uortodokse minder om barndommens billeder af Pippi, der på sin egen vis gør rent i køkkenet ved at skøjte rundt med et par skurebørster spændt under fødderne! Næste fase var endnu vildere, for nu skulle de selv på vrangen. Piger og drenge blev delt. I hold skulle de vende deres tøj, inden de atter mødtes. Prangende mærker og andre identitetsskabende effekter var væk, og nye mønstre opstod i form af fx tøjets rå sømme. Gennem en billedkavalkade med stærke samtaleemner som Damien Hirsts værker fik eleverne indblik i, hvad der havde formet Eva Steen Christensens verden. I museets samling satte hun eleverne til at "sample" – de skulle finde detaljer og elementer, der sagde dem noget særligt. Oppe på billedskoleloftet skulle de forholde sig til deres egne proportioner ved at klippe deres silhuetter ud i baner af kraftigt papir. Deres figur blev hængt op, og de lavede plads til at indsætte et tredimensionelt element, der tog afsæt i deres "sampling". Imponerende var det at se, hvordan genkendelige skulpturelle elementer opstod af farvet karton, småpinde og andet forhåndenværende materiale. Som billeder i deres bevidsthed vil disse stærke oplevelser siden vende tilbage når eleverne ser på andre kunstværker. Det er sikkert, at mødet med Eva Steen Christensen har været med til at ruste dem til at tage imod, og har givet dem indgange til at forsøge at forstå nutidskunsten.

Et dekorativt, blomstrende univers

I det, der er blevet en "serie" af Eva Steen Christensens værker, eksperimenterer hun med blomster som gennemgående tema. De ses som organiske former – mere dekorativt legende end egentlige botanisk nøjagtige plantestudier. Samtidig lurer der i disse elegant svungne former en foruroligende dobbelttydighed mellem det vi ser, og det, der ligger under. Eva Steen Christensen har trukket blomster op af gulvtæpper, ud af væggen eller op af græsset.

Flowers of Discovery

På Vejen Kunstmuseum blev Eva Steen Christensens stedspecifikke installation *Flowers of Discovery* til i museets røde Malerisal i november 2007 som en del af *julekalenderudstillingen: Snowfall – dansk samtidskunst*. Værket er der kun få, der opdager på vej ind i salen. Til gengæld er der mange, der på tilbagevejen fanges og fascineres, når de går lige frem mod den blomstrende væg.

*Eva Steen Christensen
Blomstrende væg - Flowers of Discovery udført i november 2007 i tapet på en væg på Vejen Kunstmuseum.*

I løbet af sommeren 2007 var Eva Steen Christensen på besøg på museet. Hun satte sig for at etablere en "forbindelse" til kollegaen, billedhugger Niels Hansen Jacobsen (1861-1941). I årene fra museet åbnede i 1924 og frem til hans død, var stedet en kombination af hans private hjem og museum. I den nordlige ende ses hans private stuer, som de stod på hans tid. Mod syd ligger salen, der siden er døbt *Malerisalen*. Den var hans atelier, *showroom* og stue.

I ønsket om at nå ind til Hansen Jacobsen og hans tid valgte Eva Steen Christensen at lave et direkte indgreb i *Malerisalen*. I nært samspil med malermester Per Jung fra Gesten, der ulønnet stillede sin arbejdskraft og ekspertise til rådighed - og mange tak for det! - blev endevæggen tilført to nye lag tapet. Bagved er lagt et gammeldags blomstret tapet, der i princippet kunne have været Hansen Jacobsens. Derover er lagt et rødt lag, der slutteligt er malet i samme farve som salens øvrige vægge. Forud for opsætningen på museums væggen har de røde tapetbaner været rullet ud i atelieret én for én, blomsterbladene skåret, og efterfølgende på forsiden med tape præcist fæstnet igen.

De skårne tapetstykker blev ophængt, så det var muligt at danne sig et overblik over blomsternes omtrentlige indbyrdes placering. De blev nummereret og rullet sammen igen.

Gennem utallige eksperimenter med tapet og lim erfarede Eva Steen Christensen, at en særlig tynd tapetklister forlængede både tørringsprocessen og limstyrken. Dertil viste det sig muligt at adskille de to papirlag mens limen endnu var våd. Med disse erfaringer og tapetrullerne under armen, mødtes kunstneren og Per Jung en tidlig morgen på museet.

Først blev hele væggen tapetseret med den blomstrede tapet, og derefter blev den røde tapet sat op. Den tape, som stadig fastholdt de skårne blade, blev forsigtig fjernet, så Per Jung kunne overmale væggen med den røde maling. Imens blev de små blade holdt på plads af den underliggende våde tapetklister. Herefter var det et kapløb med tiden at få lirket alle bladene fri, før tapetklisteren tog rigtig fat fra indersiden, og før malingen størknede fra ydersiden. Da alle bladene var løftet fri af fladen, var der ro til at samle og forme dem. Mens de tørrede, blev de holdt på plads med små manchetter. Det er en kombination af gradvist størknet lim og maling der gør, at blomsterbladene står fri af væggen.

Det færdige værk består af de små, sarte blomster, der i diameter varierer fra 5 til 15 cm. Bladenes negative form spejler blomstens kronblade, og fritlægger samtidig det bagvedliggende mønstrede tapet, der i princippet kunne have været Hansen Jacobsens. De dekorativt slyngede blomsterformer spiller på bedste vis sammen med salens værker fra århundredeskiftet 1900 – særligt med Jens Lunds *art nouveau*-prægede malerier.

Carpet Room i København og Astro Garden i Sydney

Flowers of Discovery blev realiseringen af en drøm, som Eva Steen Christensen havde haft om at følge op på værket *Carpet Room*, som hun i 2003 viste på Charlottenborg, da hun var gæst hos kunstnersammenslutningen *Den Gyldne*. Der forvandlede hun et rum på 10 x 5 meter ved at dække gulvet med et ret ucharmerende, rødt lig væg-til-væg tæppe.

I det skar hun samme slags bladformer, som hun siden skar i tapetbanerne, men i gulvtæppet blev de udført i en meget større skala. Hun syede de udskårne blade sammen, og der opstod op til 1 meter høje blomsterformer. Effektfuldt gjorde Eva Steen Christensen brug af kontrasten mellem det røde tæppe på gulvfladen og de tredimensionelle halvt udsprungne blomsterknopper, der i kraft af tæppets bagside tegnede sig som markant hvide skulpturelle elementer. Sporene efter de udskårne blade fremstod som foruroligende åbninger til noget underliggende.

I 2008 dukkede blomsterne op på den anden side af kloden, på Bondi Beach i udkanten af Sydney, Australien.

Eva Steen Christensen Carpetroom udstillet i 2003 på Charlottenborg hos sammenslutningen "Den Gyldne"

*Eva Steen Christensen Astrogarden opført i 2008 på et beton-tag ved Bondi Beach, Sydney, Australien, som led i projektet *Sculptures by the Sea**

Eva Steen Christensen var blevet inviteret til at deltage i projektet *Sculptures by the Sea*, der siden fik en opfølger på strandene omkring Århus. *Astrogarden* blev udført i kunstgræs, hvori Eva Steen Christensen ligeledes skar bladformer, som hun syede sammen til store blomster. "Haven" udførte hun på et fladt betontag over en strandkiosk. Fra stien på klippeskråningen bagved, fik man et kig ned til de særegne vækster, der bredte sig over kioskens tag. Indeni var blomsterne grønne, mens deres sorte yderside afspejlede kunstgræssets bagside. Efter udstillingsprojektet blev blomsterne skåret væk, men sporene efter bladformerne ses fortsat som et mønster i det grønne.

Valdemar Petersen og hustru Esther Moesmann Petersens Legat

Eva Steen Christensen bliver den 15. modtager af Valdemar Petersen og hustru Esther Moesmann Petersens Legat. Det tildeles hende i anerkendelse af den konsekvente stringens i hendes værk, hvor hun arbejder med rene, enkle former i et alsidigt valg af materialer og teknikker. Trods enkeltheden rummer hendes skulpturer og papirarbejder masser af dobbelttydige fortællinger og uventede eventyr.

Legatet er siden 1989 blevet uddelt på Vejen Kunstmuseum. Den lange titel er til minde om de gavmilde stiftere. Maleren Valdemar Petersen (1899-1991) voksede op i Holsted, men var de sid-

ste 25 år af sit liv bosat i Kolding. Hjemmet lå lige ned til Slotssøen med Koldinghus som genbo. Det var solgt af hus og indbo samt indestående i banken, der gav legatets startkapital. Ægteparret havde ingen direkte arvinger, og stiftede derfor legat, som de - takket være det nære venskab med museumsleder Svend Holm Larsen (1926-2004) - valgte at knytte til Vejen Kunstmuseum. Ved den første legatuddeling i 1989 var begge ægtefæller til stede, og Valdemar Petersen overrakte selv legatet til den første modtager, Kolding-maleren Erling Jørgensen. Senest er det i 2007 gået til billedhugger Tine Hecht-Pedersen. De tidligere modtagere har været: Annette Holdensen i 2005, Inge Bjørn i 2003, Gutte Eriksen i 2001, Ursula Reuter-Christiansen i 2000, Jørgen Rømer i 1999, Poul Winther i 1998, Ursula Munch-Petersen i 1997, Inge Lise Westman i 1996, Poul Pedersen i 1995, Loui Michael i 1994, Villy Emil Hansen i 1993 og John Olsen i 1992.

På grund af den gradvise udhuling af legatets midler, besluttede bestyrelsen i 2001 kun at uddele hvert andet år, så det i stedet blev muligt at forhøje legatbeløbet. Denne gang er der dog p.g.a. museets forhold sket et spring på tre år. Legatet kan ikke søges. Modtageren vælges af bestyrelsen. Formanden er Henning Ranum, der tidligere har været formand for Vejen Kunstmuseums bestyrelse. De to øvrige medlemmer er Nina Damsgaard, leder af Vejle Kunstmuseum, og Teresa Nielsen, leder af Vejen Kunstmuseum.

Vejen Kunstmuseums leder frem til 1994, Svend Holm Larsen, har skrevet følgende om Valdemar Petersen: *"Siden sin uddannelse som malersvend i Kolding havde Valdemar Petersen haft ophold i København, haft lærergerning og været bosat i Århus og senere i Kolding. Ligeledes havde ægteparret en mindre sommerbolig på Helgenæs. Her var egnen motiv for hans billedverden, hvor han med en stærk og glødende farveholdning og personlig udtryksform gennem årene markerede sig som en væsentlig og respekteret billedkunstner. Valdemar Petersen, der var født og havde sin barndom i Holsted, følte sig hele livet knyttet her til egnen, og gennem de seneste år besøgte han ofte Vejen Kunstmuseum, hvis samling og skiftende udstillinger havde hans store interesse. Det var Esther og Valdemars store glæde, at museet i 1983 valgte at indvie den østlige af museets særudstillingssale med en præsentation af hans værker. Den fik stor opmærksomhed, og mange af hans værker findes nu her på egnen."*

Julekalenderudstilling

Her i 2010 sker der på Vejen Kunstmuseum for første gang en forening af den traditionsrige *Legatudstilling* med den årlige *julekalenderudstilling*. Det vil sige, at den del af Eva Steen Christensens udstilling (den første, østlige sal, der kun står fremme til og med søndag den 20. februar 2011) først er fuldt færdig og åben fra anden juledag. Den består af 24 kasser/udstillingsmontre fyldt med mindre værker. Montrene åbnes gradvist i dagene op til jul sammen med de tilmeldte skoleklasser (600-800 skolebørn). Denne del af udstillingen er således først fuldt færdig fra anden juledag. Det bliver billedhugger Sophus Ejler Jepsen, der i december 2010 står for formidlingen til de tilmeldte hold.

Julekalenderudstillingerne skabes i dialog med en nulevende kunstner. Den første fandt sted i 1995, og over årene er den blevet til i samspil med en række danske kunstnere – primært billedhuggere for at holde forbindelsen tilbage til museets hovedperson, Niels Hansen Jacobsen. De tidligere udstillere har været: 1995 Pontus Kjerrman, 1996 Niels Guttormsen, 1997 Bjørn Nørgaard, 1998 Erik Heide, 1999 Eric Erlandsen, 2000 *Art of Heart* - Lone Høyer Hansen, Eva Koch og Lisa Rosenmeier, 2001 Sigrid Lütken, 2002 Niels Hansen Jacobsen, 2003 Bagværk med glasur - elever fra Kunstakademiets keramiske afdeling, 2004 Anette Bendixen, Sophus Ejler Jepsen og Cecilie Bendixen, 2005 John Olsen, 2006 Susanne Whittingham, 2007 SNOWFALL – værker af 11 samtidskunstnere, 2008 Morten Steen Hebsgaard, og senest stod Peter Carlsen for en udstilling, hvor kalenderen var fyldt med nye keramiske statuetter modelleret over nordiskmytologiske emner.

Ofte har de deltagende kunstnere været særlig tiltrukket af udstillingens formidlingsprojekt i form af kalenderen. Spændende er det at se, hvordan de mange unge gæster i løbet af december gennem en snak om "deres" værk får et særligt ejerskab til udstillingen og samtidig får chancen for at blive fortrolige med aspekter af den nyeste danske kunst.

De kvindelige kunstnere

De seneste fem legatmodtagere har været kvinder, og det har været let og ligetil at finde velkvalificerede kandidater. Provokeret af de elendige tal for de kvindelige kunstners repræsentation på de danske museer kunne det se ud til, at der her ved at blive etableret en forfordeling af mændene. Det sker som modtræk til de første års uddelinger, der rent gik til mandlige kunstnere, og med velberådet hu for med denne lille indsats at være med til at søge at vende en udvikling.

Det må konstateres, at kun få kvindelige kunstnere får lige så stor eksponering som deres mandlige kolleger. Bliver de ikke tilstrækkeligt eksponeret, kommer de bedste ikke gradvist med i "superligaen" – selv om enkelte da heldigvis bryder lydmuren.

Alt for længe er der blevet talt om ligestilling, mens forholdene for de kvindelige kunstnere ikke er blevet nævneværdigt forbedret. I forlængelse af de opmuntrende svenske erfaringer fra fx ligestilling i bestyrelsessammensætninger synes tiden moden til arbejdet med en art kvoter. Stilles man overfor opgaven at SKULLE finde en passende kvindelig kandidat, viser opgaven sig at være ganske let ... som det også ses med emner til *julekalenderudstillingerne*. Men stilles man ikke overfor kravet, gør man primært som man plejer - kigger derhen, hvor man som oftest gør, og holder dermed fast i de traditionelle og sikre kandidater. Skal der nogensinde være et godt udvalg af kvindelige kandidater, der er velkendt nok til fx at kunne trække *block-buster-udstillinger*, er der - for at bryde den onde cirkel - behov for tidligst muligt at få eksponeret lige mange talentfulde kvinder som mænd. Begge parter skal vises på grund af deres talent, og Eva Steen Christensen er endnu en kandidat, der viser, at der er masser af talentfulde kvindelige kunstnere at præsentere.